

indtjene den driftsherregjæst, der normalt tilkommer den private bygningsejer.

Til løsning af disse økonomiske spørgsmål for bevillingshaveren, men først og fremmest til sikring af, at de endnu i brug værende privatteaterbygninger fortsat i fremtiden på rimelige vilkår kan stilles til rådighed for det frie private teater, går nærværende lovforslag ind for en ordning, hvorefter der skal kunne stilles statsmidler til rådighed for i denne anledning oprettede selvejende institutioner til finansiering af disse institutioners køb af teaterejendomme, der benyttes af faste teatre. Disse selvejende institutioner skal have vedtægter, som godkendes af ministeren for kulturelle anliggender, og som i første række skal sigte på bedst og billigst muligt fremtidigt at stille teatrene til rådighed for bevillingshaverne. Hvor teaterbygninger ejes af bevillingshaveren eller hvor denne f. eks. gennem en større aktiepart i vedkommende ejendomsaktieselskab har mulighed for at sikre bygningens bevarelse som teater i sin bevillingshavertid, er spørgsmålet om en bygningsovertagelse af en selvejende institution ikke aktuelt. Det gælder således A.B.C. Teatret og Avenue Teatret som nævnt i kommissionsbetænkningen side 146. Men at en bevillingshavers ejendomsret eller medejendomsret til en teaterbygning ikke i sig selv sikrer dennes bevarelse som sådan for fremtiden, viser nedlæggelsen af Det ny Scala i Ravnsborggade, hvor teaterbygningen netop var kontrolleret af den daværende bevillingshaver.

Nærværende lovforslag anskuer bygningssituationen langt alvorligere end kommissionsbetænkningen gjorde det. I betænkningen mente man (side 147), at man blot gennem en øget støtteordning til de private bevillingshavere kunne skabe dækning for den stigende husleje, og at det i de konkrete tilfælde ved nedlæggelse af teaterbygninger var tilstrækkeligt at træffe foranstaltninger, eventuelt med offentlig støtte. Siden betænkningen blev afgivet er imidlertid — som nævnt — yderligere to teatre blevet nedlagt uden at foranstaltninger til deres bevarelse har kunnet gennemføres. Et tredje teaters (Alléscenens) skæbne er uafklaret. Det findes derfor fornødent at skabe lovregulerende støtteforanstaltninger til teaterbygningers bevarelse.

Lovforslaget mener, at man ved gradvis at søge de resterende teaterbygninger erhvervet af selvejende institutioner, der uden sigte på privat fortjeneste skal drive teaterbygningerne bedst og billigst muligt, skulle kunne sikre, at der i fremtiden er det for også frie teatre uomgængeligt nødvendige til rådighed: en teaterbygning.

Hvad teaterbygningsforholdene i provinsen an-

går kan man i bedømmelsen af disse i det hele henviser til kommissionsbetænkningen side 96-99. Man har dog ment at burde udbygge støtteforanstaltningerne i videre grad end sket i kommissionsudkastets § 18 (side 164). Herom henvises til bemærkningerne til lovforslagets enkelte paragraffer.

Når lovforslaget har undladt at søge en stilling som teaterbygningskonsulent (jfr. kommissionsudkastets § 18 og kommissionsbetænkningen side 98) hjemlet ved en hertil sigtende særlig bestemmelse, skyldes det alene, at spørgsmålet om, hvorledes det arbejde, der tænkes henlagt til konsulenten, mest hensigtsmæssigt vil kunne udføres, endnu ikke er fuldt afklaret. Det kan enten tænkes pålagt en under ministeriet for kulturelle anliggender antaget i teaterspørgsmål specialuddannet arkitekt, men det kan også tænkes, at boligministeriet tillige med henblik på offentligt skolebyggeri, hvori intermistiske teatersale ofte indgår, antog den fornødne specialuddannede arkitektbistand. Man forbeholder sig derfor under forslaget behandling i tinget eventuelt at stille forslag om hjemmel for den nævnte konsulentstilling, hvis overvejelserne måtte falde ud til fordel for denne løsning.

Til § 18.

Hvor en teaterbygning ikke ejes af bevillingshaveren, bør det tilstræbes, at bygningen erhverves til fordel for en selvejende institution, hvis vedtægter er godkendt af ministeriet for kulturelle anliggender, og hvis formål det er at drive bygningen bedst muligt for det pågældende teaterformål. Derfor åbner § 18, stk. 1, mulighed for lån til sådan erhvervelse.

Efter bestemmelsen i stk. 2 kan der ydes lån til moderniseringer af teaterbygninger, der ejes enten af bevillingshaveren eller af en selvejende institution. For at opnå den mest rentable drift af de bestående teaterbygninger vil moderniseringer og forbedringer blive nødvendige, ikke mindst da vedligeholdelsesarbejderne under de senere tiders trange kår for det private teater har måttet indskrænkes til de mest nødtørftige.

Lån til dette formål omhandles i kommissionsudkastets § 18, stk. 1, 2. pkt., men nærværende lovforslags § 18, stk. 2, adskiller sig dog fra den af kommissionen foreslåede bestemmelse ved at kræve sikkerhed for lånet i den faste ejendom, hvilket kun er naturligt, da lånet vedrører selve teaterbygningen.

Det er selvsagt vanskeligt at fastsætte udgifterne, der vil følge af § 18, stk. 1 og 2. Dog kan udgifterne i henhold til stk. 1 næppe antages at ville overstige 2 mill. kr. i alt, og vil for så vidt angår